

Travmaya Bağlı Epilepsi Hastalığının Özel Hukuka İlişkin Olarak Yaratacağı Bazı Sonuçlar

Some Consequences Concerning Private Law of Epilepsy Arising from Trauma

Saibe OKTAY ÖZDEMİR

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul

Özet

Travma sonucu ortaya çıkan epilepsinin hastanın kendisi ve üçüncü kişilerle ilgili ortaya çıkardığı sonuçlar vardır. Epilepsinin hasta üzerindeki etkisinin yoğunluğuna göre sonuçlar da değişik olacaktır. Epilepsi hastalığı eğer hastanın ayırt etme gücünü etkilememekte ise sürücü ehliyeti alma dışında herhangi bir hak sınırlaması bulunmamaktadır. Eğer hastalık ve kullanılan ilaçlar kişinin ayırt etme gücünü etkileyerek onu korunması gereken bir hale sokuyorsa, vesayet altına alınması gerekir. Bu durumda kendisini borç altına sokacak işlemleri vasinin izni ile yapacakken, diğer işlemleri kendisi yapabilecek ve tüm haklarını kullanacaktır. Eğer hastalık ayırt etme gücünü kaldırarak bir etki göstermişse, bu kişiler tam ehliyetsiz olarak hiçbir hakkı kullanamayacağı gibi hiçbir işlem de yapamazlar. Epilepsi hastalığı eğer bir travma sonucu oluşmuşsa ve bu travmaya neden olan herhangi bir kişi ise bu kişinin, oluşan bu hastalığın kişiye verdiği zararları da tazmin etmesi gerekir. Haksız fiil olarak kendisini gösteren bu sorumluluğa bağlı olarak epilepsi hastalığından zarar gören kişi gerek tedavi masraflarını gerekse ekonomik geleceğinin zarar görmesi nedeniyle uğradığı zararları talep edebilir.

Anahtar sözcükler: Epilepsi hastası; travma; özel hukuk.

Summary

Consequences occur for patients suffering from epilepsy and may arise for third parties if epilepsy is the result of some trauma. The consequences shall differ according to how deeply epilepsy affects the patient. If epilepsy does not affect the power of judgment of the patient, then the patient can exercise any of his/her rights except obtaining a driver's license. If the sickness and the medications affect the patient's power of judgment and require protection over him/her, the patient should be placed under guardianship. In this case, the patient uses his/her capacity to incur liability with the consent of a guardian. If the sickness completely eliminates the power of judgment, then the patient, as an incompetent, cannot exercise any rights and cannot operate any transaction. If epilepsy has arisen from a trauma caused by another person, this person shall indemnify the damages. The person damaged due to tort liability arisen from epilepsy might demand indemnification for expenses of treatment and for damages regarding future economical status.

Key words: Epilepsy; trauma; private law.

I. Epilepsi Hastası Bakımından Doğacak Hukuki Sonuçlar

1. Genel olarak kişilerin hak ve fiil ehliyeti:

Medeni Kanun her insana doğumundan itibaren haklara sahip olma ehliyeti tanımıştır. Akıl sağlığının yerinde olup olmamasının genel olarak haklara sahip olma bakımından etkisi bulunmamaktadır. Örneğin herkes doğumundan sonra taşınır-taşınmaz mallar kazanma, mirasçı olma ve miras bırakma, yaşama hakkı, tedavi olma hakkı, seyahat hakkı gibi tün insanlara tanınmış haklara genel ve eşit şekilde sahiptir.

Ancak bazı hakları kullanma bakımından belli yaşa erişme ve aynı zamanda akıl sağlığının yerinde olması aranmıştır. Örneğin evlenme, vasiyetname yapmak, derneğe üye olabilme gibi.

Sahip olunan haklara dayalı olarak kendi başına işlem yapma ise hukukta "Fiil Ehliyeti" olarak tanımlanır. Hukuki sonuçlar doğuracak işlemleri yapmak bakımından "Yaş ve Akıl Sağlığı" önemlidir. Yaş küçüklüğü ve akli melekeleri kullanmayı engelleyen hastalık hukuki sonuçları doğuracak işlemleri geçerli şekilde yapmamıza engel olabilir. Kısıtlanma kurumu ile yaş şartı gerçekleşmiş olsa bile, akıl sağlığı bakımından kendine yeterli olmayan insanların malvarlıkları ve şahıs varlıkları ile ilgili zararlı sonuçlar yaratmalarının önüne geçilmektedir. Onlara atanan "vasi" onların yapacağı işlemleri kontrol ederek veya onlar yerine yaparak koruma sağlamaktadır.

2. Hukuki işlem yapma ehliyetine sahip olmak için gerekli unsurlar:

Yaş ve Özellikle Ayırt Etme Gücü

Hukuki işlem yapma ehliyetine sahip olmak için ergin olmak, ayırt etme gücüne sahip olmak ve mahkemece kısıtlanmamış olmak şeklinde iki olumlu bir olumsuz şartın bir arada bulunması gerekir.

Genel olarak on sekiz yaşın tamamlanması ile erginlik kazanılır. Böylece eğer diğer şartlar da varsa on sekiz yaşındaki kişi hukuki işlemlerin hepsini yapmak ehliyeti kazanır. Bu yaştan önce evlenme (on yedi yaş) halinde yine erginlik kazanılmış olur.

Yaş şartı gerçekleşse de ayırt etme gücü bulunmuyorsa yapılan hukuki işlemler hüküm doğurmaz. Akla uygun bir

çimde davranma, bir yandan davranışının sebeplerini veya sonuçlarını doğru olarak kavramayı, diğer yandan böyle doğru bir kavrayışa uygun davranmayı kapsar. Akla uygun biçimde davranmanın kanun hükmü ile kesin ölçülerini vermek imkânı yoktur. Kavramın belirlenmesinde çeşitli psikolojik faktörler rol oynayacaktır.^[1] (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 9. bs, Filiz, İstanbul 2012, s. 51 vd.). Bu yüzden de ayırt etme gücü kanun hükümlerinden mantık yoluyla çıkarılabilecek bir kavram olmayıp, hâkimin her somut olayda davranışı çevreleyen subjektif şartları değerlendirerek bir değer yargısına varmasını gerektiren bir kavramdır.

Belirtelim ki, ayırt etme gücü nisbi bir kavram olup, kişinin belli anına göre varlığı veya yokluğu takdir edilir. Yani somut işlemi veya davranışı yaptığı sırada ayırt etme gücünün bulunup bulunmadığı araştırılır. Örneğin on sekiz yaşını tamamlamış bir kişi genelde ayırt etme gücünü haizken, belli bir zaman diliminde aldığı ilacın etkisi veya komaya girmesi nedeni ile ayırt etme gücünü o an için kaybetmiş olur.

Bu açıklama içinde epilepsi hastaları bakımından ayırt etme gücü ile ilgili değerlendirme yapmak için hastalığın kişinin akli melekeleri üzerindeki etkisi nazara alınacaktır. Bu açıklamada ortalama sonuçlardan yola çıkılarak aşağıdaki sınıflandırma uygun görülmektedir:

a) Ortalama ayda bir sıklıkla veya daha seyrek nöbet geçiren ve başka bir hastalığın da epilepsiye eklenmediği hastaların genel olarak medeni haklara sahip olabilme ehliyetleri:

Bu hastaların sürücü ehliyeti alma dışında herhangi bir hak sınırlaması bulunmamaktadır. Böyle bir hastalık on sekiz yaşından büyük olan kişinin vesayet altına alınmasını gerektiren bir sebep olarak görülemez. Keza bu şekilde seyreden hastalık evlenmeye engel bir durum olarak görülemeyeceği gibi, hastalığa eklenen bir durum yok ise boşanma sebebi olarak da görülemez. Ancak hastalığın yarattığı özel durum, eşler arasında evlilik ilişkisinin çökmesine neden olacak şekilde etkiler yaratmış olabilir.

Bu hastalar eğer yaş şartını gerçekleştiriyorlarsa ve engel başka bir durum yok ise, gerek sağlıkta gerekse de ölüme bağlı olarak hüküm ifade edecek bütün hukuki işlemlerini kendi başlarına yapabilirler. Bu işlemlere o kişinin sağlığında hüküm doğuracak her türlü sözleşmeler; bu bağlamda bağışlama yapma ve bağışlamayı kabul, hizmet sözleşmeleri, taşınır-taşınmaz- hisse senedi alım satım sözleşmeleri

örnek olarak verilebilir. Ölümde hüküm doğuracak miras sözleşmeleri ve vasiyetnameler de bu grupta olan kişilerin yapabilecekleri işlemlerdir. Yine bu gibi kişiler derneklere, üye veya kurucu olabiliş vakıf kurma işlemi de yapabilirler. Ticari şirketlerde de kurucu ortak, veya sonradan pay sahibi olabilirler.

Ancak nöbet sırasında ve nöbetin etkileri devam ettiği sırada yaptıkları hukuki işlemler, kanunda ayırt etme gücü olarak ifade edilen durum o sırada kişide bulunmadığı için geçerli olmaz.^[2] Nöbetin etkisinin devam ettiği süreden anlamamız gereken, kişinin yaptığı hareketin sebep ve sonuçlarını takdir edemeyeceği halin devam ettiği süredir. Yapılan işlemin sonradan hatırlanmaması, nöbetin etkisinin devam ettiği sırada yapıldığı anlamına gelir ve bu işlemin geçerli olmadığı kabul edilmesi gerekir.

Yine kişiler bu sırada yaptıkları zarar verici hareketlerden de eğer o sırada ayırt etme güçleri bulunmadığı ispat edildiği takdirde kural olarak sorumlu olmazlar.^[1] Zarar verici hareketin sonradan hatırlanıp hatırlanmaması kural olarak sorumluluk bakımından etkili değildir. Önemli olan kusur bilinci ile hareket edilmesidir. Burada istisnai bir sorumluluk ön gören ve Türk Borçlar Kanununun 64. hükmünün uygulanması gündeme gelebilir. Bu hükme göre eğer hakkaniyet gerektirmekte ise kusur bilinci olmayan kişiler de verdikleri zarardan hakim kararıyla sorumlu tutulabilmektedirler. Örneğin mali durumu iyi olan bir kişinin ayırt etme gücü yokken verdiği zarardan sorumlu olmaması gerekirken hakim bu hüküm gereği hakkaniyet icabı sorumlu kılabilir.

b) Ortalama ayda birden fazla akli yeteneklerini etkileyen süre ve şekilde (ağır motor belirtili, yaralanma riski olan gibi) nöbet geçiren ve başka bir hastalığın epilepsiye eklenmediği hastalar:

Bu hastalar ikiye ayrılarak incelenecektir:

a) Yoğun ilaç kullanmayan ve akli yetenekleri etkilenmeyen hastalar: Bu hastaların durumu genel olarak^[1] incelediğimiz gibidir. Ancak bunların fazla nöbet geçirmeleri diğer taraf için evlilik hayatını çekilmez kılmakta ise somut olayın özelliklerine bağlı olarak diğer tarafın boşanma davası açma hakkı doğabilir.^[2]

Hemen belirtelim ki, kural olarak hastalık kusur sonucu oluşan bir durum olmadığından evlilik ilişkisini sona erdirmek için karşı tarafa hak vermez. Ancak eklenen başka neden-

ler sonucu ilişki eğer çökme noktasında ise ve karı tarafın buna itiraz etmesinde haklı bir menfaat kalmamışsa boşanma davası kabul edilebilir.

b) Yoğun ilaç kullananlar ve akli yetenekleri orta derecede etkilenen hastalar: Bu hastaların durumları hakkında karar verebilmek için kullandığı ilaçların onlar üzerinde yaptığı etkiyi nazara almak gerekir. Eğer yoğun ilaç kullanımı hastanın normal yaşamını etkileyecek durumda ise ve bu nedenle gerek kişiliği gerekse malvarlığı bakımından korunma ihtiyacı içinde ise bu hastalar on sekiz yaşından büyük olsalar dahi kısıtlanarak, vesayet altına alınmalıdırlar.^[2] Her ne kadar epilepsi akıl hastalığı değilse de, ilaç kullanımının ve yoğun nöbet sıklığının kişinin akıl durumunu zayıflattığı kabul edilebiliyorsa bu sebep nedeniyle vesayet altına alınma gerekli olabilecektir.

Eğer anne-babaları sağ ise velayetin sona erme yaşı olan on sekiz yaşından sonra da kısıtlanarak velayetin devamına karar verilebilir.^[2]

Bu durumda olan kişiler on sekiz yaşından küçüklerse anne-baba, büyüklerse vasilerinin rızası ile ve evlenme anında akli başında olmak kaydıyla (yaptığı işlemin ne olduğunun farkında olmak kaydıyla) evlenebilirler. Çünkü epilepsi hastalığı kanunun evlenme yasağı koyduğu akıl hastalıkları grubuna giren bir hastalık değildir. Durumları karşı taraf açısından çekilmez hal yaratmakta ise bu kişi ile evli olan kişinin açtığı boşanma davası kabul edilebilir. Diğer bir hak olarak eğer evlenen kişi durumu bilmeden evlendi ise evliliğinin hata nedeniyle veya hileye maruz kaldığı gerekçesi ile iptalini talep edebilir.^[2] Bu kişiler boşanma davası açmak isterlerse kendileri açabilirler veya açılan davada kendilerini savunabilirler. Yine her davada olduğu gibi bu davalarda da normal olarak kendilerini avukatla da temsil ettirebilirler.

Bu durumda olan hastaların anne-baba olma hakları kural olarak ellerinden alınamaz. Böyle bir kadın hasta doğurduğu çocuğun annesidir. Yine kanunun baba olarak tanımladığı kişi epilepsi hastası olması da baba olmaya engel olmaz. Ancak hastalıkları sebebiyle olsun veya diğer sebeplerle olsun küçük çocuklarına zarar verici bir hareketleri olursa veya ilgilenmemeleri bu çocuklar için zararlı sonuçlar doğurursa velayet hakları ellerinden alınabilir.^[2] Belirtmek gerekir ki bu durum hastalığın doğal sonucu değildir. Çocuklarına kusurlu veya kusursuz olarak zarar veren hasta

olmayan bir insan için de aynı müeyyide uygulanır.

Hukuki işlemler bakımından sınırlı ehliyetsiz olmalarının sonucu olarak borç altına sokan işlemlerde anne baba veya vasilerinin rızası aranır. Kendilerini borç altına sokmayan işlemleri kendileri yapabilirler.^[2] Önemli bağışlama yapmak, kefil olmak ve vakıf kurmak bu kişiler bakımından yasak işlemlerdir.^[2]

Bu kişilerin tek başlarına vasiyetname yapmaları ise mümkün ve geçerlidir.^[2] Bu grupta olan kişiler miras sözleşmesi denilen işlemde ölüme bağlı tasarruf yapan taraf olamazlar.^[2]

Bu durumda olan hastaların evlat edinilmeleri ve kendilerinin evlat edinmeleri vasilerinin ve vesayet denetim makamının izni ile mümkün olabilmektedir.^[2]

Zarar verici hareketlerinden ve her türlü borca aykırı hareketlerinden sorumlu olurlar. Kendilerine karşı hem ceza davası hem de tazminat davası açılabilir.

Ancak bu hastalar bakımından da nöbet sırasında ve nöbetin etkileri devam ettiği sırada yaptıkları hukuki işlemler geçerli olmaz. Ayrıca yaptıkları zarar verici hareketten de kural olarak sorumlu olmazlar.

c) Çok sık nöbet geçirerek yoğun tedavi gören ve bu durum nedeniyle normal yaşamı etkilenen hastalar ile başka bir motor, psikiyatrik veya bilişsel bozukluğun epilepsi hastalığına eklenerek normal yaşamı sürdüremeyecek hale getirdiği hastalar:

Burada kastedilen kişilerin hastalık nedeniyle akıl güçlerini kaldıran bir durumda olmaları gerekmektedir. Bu hastaları "tam ehliyetsiz" olarak nitelenen kategoride kabul etmek gerekir.

Bu durumda olan hastaların yaptıkları evlenme geçersizdir. İptal edilebilir.^[2] Sonradan bu duruma girmiş hasta bakımından aleyhine (kanuni temsilcilerine) boşanma davası açılabilir. Boşanmaya sadece epilepsi değil normal yaşamını etkileyecek akıl zayıflığı da birlikte etken olduğundan boşanma sebebi olarak akıl hastalığı kullanılabilir. Bu durumda hastalığın geçmeyecek olduğunun resmi sağlık kurulu raporu ile kanıtlanması aranır.^[2]

Yine diğer eşin, eşinin bu durumunu kötüye kullanması halinde kanuni temsilciler eliyle boşanma davası açmak mümkündür.

Bu kişiler hiçbir hukuki işlemi yapamazlar. Bunlar adına hukuki işlemler kanuni temsilcileri olan anne-baba (veli) ya da vasileri tarafından yapılır. Bu kişiler zarar verici hareketlerinden de kural olarak sorumlu olmazlar. Bunlara karşı çok istisnai hallerde tazminat davası açılabilir.^[3]

Bu kişiler hukuki işlem yapamazlar ancak hak kazanabilirler. Bu bağlamda miras hakkına sahip oldukları gibi kendileri de miras bırakabilirler. Ancak vasiyetname yapmaları mümkün değildir. Ayırt etme gücü bulunmayan kişinin yaptığı işlem sonuç doğurmayacağı gibi haksız fiillerinden sorumlu olmaz.

Maddi fillerine sonuç bağlanır. Örneğin baba veya anne olabilirler. Eğer çocuk evlilik içinde doğmuşsa kural olarak anne ve babanın velayetine tabi olur. Ancak velayet hasta olan kişiden kaldırılırsa diğer taraf tek başına velayet hakkı sahibi olur.

Kadın evlilik dışı doğurduğu çocuğun velayet hakkına sahip olacaktır. Ancak anne velayet hakkını kullanmayacak durumda sayılmak gerektiğinden velayet hakları mahkemece kaldırılarak^[2] çocuğun menfaatine göre vasi atayabilir ya da velayeti eğer çocuğu tanıyan taniyan bir baba varsa ona verebilir.^[2]

Bu kategoriye girecek kadar hasta olan erkek de biyolojik ve hukuki olarak baba olabilir. Evlilik dışı ilişki varsa hakkında bu erkek hakkında babalık davası açılarak çocukla nesep ilişkisi kurulabilir. Böylece bu kişi çocuğun bakımına maddi olarak katkıda bulunmak sorumluluğu altına girer.^[2]

II. Travma sonucu oluşan epilepsinin buna sebep olan kişiler bakımından yaratacağı sonuçlar:

1.Travmanın oluş sebebine göre sorumlu tutulabilecek şahıslar:

Travma dışarıdan oluşan bir etki ile olduğundan çoğu kez üçüncü kişiler bakımından sorumluluk doğuracak şekilde karşımıza çıkar. Kişinin kendi kendine bir kaza yapması ve kendisinde epilepsi hastalığı oluşmasına sebebiyet vermesi halinde, kişi kendine karşı kusurlu olamayacağından kural olarak sorumlu tutulmamaktadır. Ancak hizmet söz-

leşmesi ilişkisi içinde iş yaparken olan bir kaza ve onun sonucunda ortaya çıkan epilepsi hastalığının yarattığı zararı tazminden işveren de sorumlu olacaktır

Travma sıklıkla bir darp veya kusurlu olarak sebebiyet verilen kazalar sonucu ortaya çıkacaktır. Bu hareketlerin kuşkusuz ceza hukukunu ilgilendiren sonuçları vardır. Ancak burada incelediğimiz husus, cezadan bağımsız olarak travmanın yarattığı epilepsi hastalığının maddi ve manevi zarar olarak meydana çıkan sonuçlarının kime yükleneceğidir. Özel hukuk bakımından "haksız fiil" olarak adlandırdığımız bu durumda kusurlu olarak bu sonuca yol açan kişiler verdikleri zararı tazmin etmekle sorumlu tutulmaktadırlar. Yani başkasının yaptığı bir darp veya kusurlu hareket ile sebebiyet verilen bir travma söz konusu ise, travma ile nedensellik bağı içinde oluşan epilepsi hastalığından dolayı kişinin uğrayacağı zararı tazmin sorumluluğu doğacaktır.

Eğer travmayı yaratan kişi, bir başkasının işini yaparken bu kazayı yapmış ise, onu çalıştıran kişi de travmaya maruz kalan kişide meydana gelen epilepsi hastalığının gerek tedavi, gerekse çalışma kaybı olarak oluşturduğu maddi zarar veya manevi zarardan sorumlu tutulabilecektir. Yani bu durumda zararı tazmin etmesi gereken kişi, kusuru ile bu olaya sebebiyet veren kişi ile birlikte onun işverenidir. Zarar bir kere tazmin edilir. İç ilişkide zararı tazmin eden diğerine kanunun tanıdığı imkan içinde rücu edebilir.^[3]

Örneğin mobilya mağazası sahibi her hangi bir adrese teslim edilecek mobilyaları şöför olarak çalışan kişiden veya düzenli bir iş ilişkisi olmasa bile o iş için yeğeninden rica ederek gönderse ve meydana gelen trafik kazasında üçüncü kişi yaralanarak sonrasında epilepsi hastalığına maruz kalsa, katlandığı zararları mağaza sahibi ile yeğeninden tazmin etme hakkına sahip olacaktır. Belirtelim ki burada olayın olmasında mağaza sahibinin kusurunun bulunup bulunmamasının önemi yoktur. O kusursuz da olsa verilen zararı tazmin etmekten sorumlu olacaktır.

Eğer işveren sıfatı Devlet veya kamu tüzel kişilerine aitse kamu hukuku kuralları geçerli olur. Bu durumda oluşan zarar idari yargı yolu ile talep edilir.

Borçlar Kanunu m. 50'ye göre zarar gören, zararını ve zarar verenin kusurunu ve zarar verenin yaptığı hareket ile epilepsi hastalığının nedensellik bağı içinde olduğunu ispat yükü altındadır. Bu ispat yükümlülüğü epilepsi hastalığı ile

kaza veya darpın nedensellik bağı içinde olduğunu ortaya koyan doktor raporu ile yerine getirilebilecek bir husustur. Bu nedenle doktorların travmaya bağlı verecekleri raporda bu travmanın gelecekte doğuracağı risklere de işaret etmeleri, bu bağlamda epilepsi riskini raporlarına yazmaları ilerde açılacak tazminat davaları bakımından ispat yükümlülüğünü yerine getirmede önemli sonuçlar doğuracaktır.

Zarar ispatı bakımından, zarar kalemi olarak yapılan harcamalar ve o kişinin çalışma kaybı nedeniyle tüm hayatı boyunca maruz kalacağı zarar aktüerya hesabına göre tazmin edilecek zarar olarak hesaplanacaktır. Ayrıca manevi bakımdan uğranılacak zararlar da tazminat davasına konu olabilecektir.^[3]

Uğranılan zararın miktarı tam olarak ispat edilemiyorsa hâkim, olayların olağan akışını ve zarar görenin aldığı önlemleri göz önünde tutarak, zararın miktarını hakkaniyete uygun olarak belirler.

2. Zaman aşımı sorunu:

Travma sonucunda oluşacak epilepsinin buna yol açan olaydan çok uzun zaman süre sonra ortaya çıkması nedeniyle zamanaşımı sorunu önem arz eder.

Tazminat istemi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde fiilin işlendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Ancak, tazminat ceza kanunlarının daha uzun bir zamanaşımı öngördüğü cezayı gerektiren bir fiilden doğmuşsa, bu zamanaşımı uygulanır.^[3]

Görüldüğü gibi travmaya sebep olan olayın üzerinden on yılın geçmesi ile tazminat talebi zamanaşımına uğramaktadır. On yılın içinde kalmak kaydı ile eğer travmadan sonra epilepsi hastalığı ortaya çıkmış ise, bunun o travmaya neden olan ve üçüncü kişilerin sebep olduğu eylem sonucu olduğunun öğrenilmesinden itibaren bir yıl içinde tazminat talebinde bulunulması gerekir. Eğer yapılan fiil Ceza Kanununda daha uzun zamanaşımına tabi tutulmuş ise tazminat davaları bakımından da bu zamanaşımı geçerli olur.

Bedensel zararın kapsamı, karar verme sırasında tam olarak belirlenemiyorsa hâkim, kararın kesinleşmesinden başlayarak iki yıl içinde, tazminat hükmünü değiştirme yetkisini saklı tutabilir.^[3] Böylece hakim gelişen zararları da tazminat kapsamında sonradan hükme bağlayabilir.

Kaynaklar

1. Kemal Oğuzman/Özer Seliçi/Saibe Oktay - Özdemir, Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), 9. bs, Filiz, İstanbul 2012, s. 51, 126.
2. Medeni Kanun [http://www.resmigazete.gov.tr/es-](http://www.resmigazete.gov.tr/es-kiler/2001/12/20011208.htm#1)
kiler/2001/12/20011208.htm#1 Türk Medeni Kanunu Kanun Numarası: 4721 Resmi Gazete: 8/12/2001 Sayı: 24607 Yayımlandığı Düstur: Tertip: 5 Cilt, 41.
3. Türk Borçlar Kanunu. [http://www.resmigazete.gov.tr/es-](http://www.resmigazete.gov.tr/es-kiler/2011/02/20110204-1)
kiler/2011/02/20110204-1.